

Nyílászárók CE-jelölése és a forgalomba hozatal dokumentumai

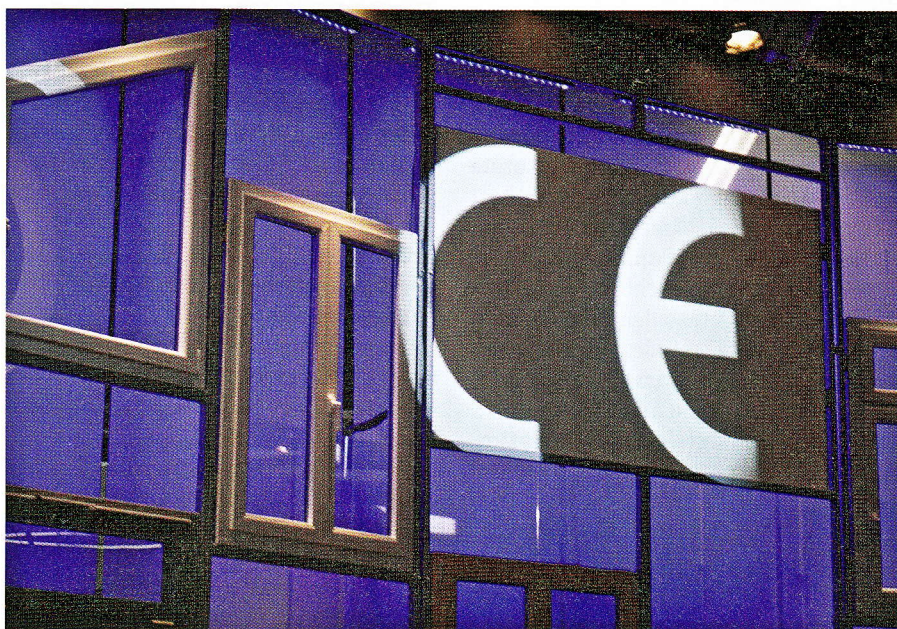
A nyílászárókra vonatkozó előírásokat a közelmúltig magyar követelményszabványok tartalmazták. A külső homlokzati ablakok, erkélyajtók, tetőablakok és bejárati ajtók megfelelőségigazolásának alapja azonban a 2006-ban megjelent MSZ EN 14351-1:2006 számú európai termékszabvány [7] lett, mely 2010. január 31-ét követően a termékek CE-jelölésének a műszaki alapját képezi.

A megfelelőség igazolását ma már a szállító megfelelőségi nyilatkozata és a terméken elhelyezett CE-jelölés képezi.

Mi is az a CE-jelölés, mi a tartalma és feltüntetésének jelentősége?

A **CE-jelölés** az EU ún. új megközelítésű irányelvei, direktívái szerinti megfelelőségjelölés. A „Conformité Européenne” kifejezés kezdőbetűiből származik, és azt jelenti, hogy a termék megfelel a direktívák alapvető védelmi követelményeinek, így vélelmezhetően a biztonsághoz fűződő közérdeknek is.

 01234
AnyCo Ltd. PO Box 21, B-1050 10 01234-CPD-00234
EN 14351-1:2006+A1:2010
Type XYZ- External pedestrian doorset intended to be used in domestic and commercial locations
Resistance to wind load – Test pressure: Class 2 Resistance to wind load – Frame deflection: Class B Watertightness – Non-shielded (A): Class 5A Watertightness – Shielded (B): npd Height and width: 2 000 mm, 1 000 mm Acoustic performance: 32 dB (-1; -5) Thermal transmittance: 1,7 W/m ² K Air permeability: Class 3

A CE-jelölés feltüntetése azért fontos, mert e jelölés nélkül az EU-ban számos műszaki terméket nem szabad forgalomba hozni vagy bevinni. A CE-jelöléssel a gyártó világossá teszi, hogy a vonatkozó direktíva követelményeit betartotta, az előírt konformitási eljárást lefolytatta, tehát a termék megfelel minden követelménynek, amely a gyártót a termékkel kapcsolatban terheli.

A termékkel kapcsolatos mintaként lásd az *1. képet*.

A CE-jelölés azonban csak az EU követelményeinek (direktíváinak) való megfelelőséget igazolja, nem megkülönböztető minőségi jel és nem a vásárlók tájékoztatására szolgál. Feltüntetése az új megközelítésű direktívák hatálya alá tartozó termékeken kötelező, a CE-jelölés nem a marketing eszköze. Jelenleg mintegy húsz új megközelítésű direktívát adtak ki, ezek túlnyomó részét

nemzeti jogszabályként már hazánkban is bevezették. Ilyen szabályozás van az építési termékekre [1], villamossági termékekre, gépekre, gázkészülékekre, játékokra stb.

A CE-jelölés alapvetően a hatóságok számára szól. Ha a terméken feltüntették a CE-jelölést az EU és a hazai vám-, piac- és más felügyeleti hatóságok kötelesek vélelmezni, hogy a direktívák védelmi és más alapvető előírásait a szállító betartotta, ezért a termék az EU és hazánk területén szabadon forgalmazható. Piacellenőrzés során a hatóság kérheti a CE-jelölés megalapozottságának bizonyítását, az előírt tartalmú megfelelőségigazolást és a műszaki dokumentációt.

A CE-jelölés feltüntetésének feltétele, hogy a termékre vonatkozó valamennyi direktíva előírásai szerinti megfelelőségértékelési eljárásokat pozitív eredménnyel végezzék el, amelyről hatósági

ellenőrzés céljából álljon rendelkezésre részletes, előírt tartalmú műszaki dokumentáció. A termék feleljen meg a direktívák alapvető követelményeinek és elsősorban a hatóságok számára erről a megfelelőségről joghatályos, előírt tartalmú szállítói megfelelőségi nyilatkozatot – egyes termékeknel megfelelőségi tanúsítványt is – állítsanak ki. A megfelelőségi nyilatkozat helyességéért a gyártó felelős.

Ha nem használják a CE-jelölést (a jelölési kötelezettség alá eső termék nincs megjelölve vagy a jelölés nem megfelelő) a forgalomba hozatal nemzeti és EU-s törvényekbe ütközik. Ennek következménye lehet a forgalomból való kivonás, pénzbüntetetés és büntetőjogi felelősségre vonás is.

Szükséges forgalomba hozatali dokumentumok

Még a nyilatkozat formája, fajtája sem olyan egyértelmű a gyártók számára.

Általában a gyártó, szállító nyilatkozata annak igazolásához kell, hogy a szállított termék tulajdonságai megegyeznek a bevizsgált termék tulajdonságaival.

Minőségbiztosítási rendszert tanúsító, vagy az üzemi gyártás-ellenőrzési igazolás kellet azért, hogy mindezt el is lehessen hinni, illetve hogy a gyártó igazolni tudja, hogy a tulajdonságok állandóak.

A szállítói megfelelőségi nyilatkozat a magyar piacra szánt termékek esetén.

A laboratóriumi vizsgálati eredmények, szabványossági vizsgálatok alapján a gyártó nevében kiállított bizonyítvány, amely azt hivatott tanúsítani, hogy a termék mindegyike megegyezik a típus

tanúsítványban szereplő termék tulajdonságaival.

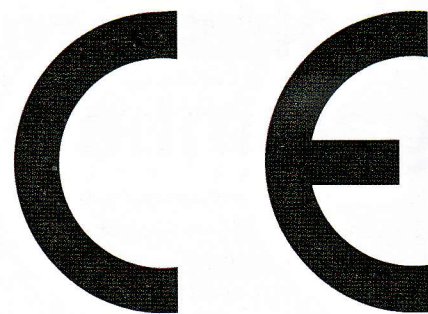
A vonatkozó 3/2003. (I.25.) BM-GKM-KvVM együttes rendelet [5] 5. számú melléklet 2. pontja szerint kötelezően fel kell tüntetni:

- l A gyártó nevét, azonosító jelét (márka-jelét) és címét
- l A termék rendeltetési célját és azonosításához szükséges adatait. A gyártás dátumát, a termék típusát.
- l Azon szervezetek megnevezését, azonosítási számát, amelyek tanúsítványai alapján a megfelelőségi nyilatkozat kiadásra került;
- l Azon műszaki specifikációk (szabvány vagy más műszaki előírás, követelmény) felsorolását, amelyeknek az építési termék vizsgálattal igazoltan megfelel;
- l A megfelelőségi nyilatkozat érvényességi idejét (kötelező megfelelőségi (szavatossági) idő);
- l A szállító, gyártó megfelelőségigazolás aláírására felhatalmazott képviselőjének (egyszemélyi felelős) nevét és beosztását;
- l A megfelelőségi nyilatkozat azonosító számát, a kiállítás dátumát, a kiállító cégszerű aláírását.

Ez a megnevezése a belső téri ajtók magyar követelményekre, Építőipari Műszaki Engedélyre alapozott nyilatkozatának.

Az EK-megfelelőségi nyilatkozat az összeurópai piacra szánt termékek esetén. Európai közösségi nyilatkozatnak (EK-nyilatkozat) vagy konformitási nyilatkozatnak szokták fordítani angolból.

A szállítói megfelelőségi nyilatkozatnál leírtakon túlmenően tartalmazza:

2. kép: CE-jelölés grafikai szimbólum a bizottság 1993. július 22-i 93/68/EGK irányelve szerint

- l a CE grafikát és a
- l CE jelölés tartalmi elemeit.

Ezt a megnevezést kell alkalmazni, mondja ki egy irányadó irat [2], ha van a termékre harmonizált szabvány. Tehát a homlokzati ablakok, erkélyajtók, tetőablakok és bejárati ajtók esetében ez a változat készítenőd.

Építési termékre vonatkozó nyilatkozatot minden esetben a termékkel együtt kell átadni a vásárlónak, és ezt a kötelező megfelelőségi idő végéig nyilván kell tartani.

Az ablakokra, ajtókra vonatkozó termékszabvány [7] mint műszaki specifikáció 8. fejezete szerint a gyártónak megfelelő tájékoztatást kell szolgáltatnia a termékének nyomon követhetősége érdekében, kapcsolatot biztosítva a termék, a gyártó és a gyártás között. Ezt a tájékoztatást vagy egy termékcímkén, vagy egy részletes kíséző dokumentációban, vagy a gyártó által közzétett műszaki leírásban kell elhelyezni.

A nyomon követhetőséget úgy is lehet biztosítani, hogy a konkrét termék-tétel azonosítóját feltünteti a gyártó az ellenőrzési dokumentumban és az EK-nyilatkozaton is, ez a megfelelőségi nyilatkozat azonosító száma.

A CE megfelelőségi jelölés (címké)

Tartalmi követelményei a vonatkozó 3/2003. (I.25.) BM-GKM-KvVM együttes rendelet [5] 6. számú melléklet szerint:

- l A grafikai jelölés magassága nem lehet kevesebb, mint 5 mm. Lásd a 2. képet
- l A gyártó neve vagy azonosító jelölése;
- l Azokat a gyártási (típus) számokat, amelyek a termék (szállítmány) azonosíthatóságát lehetővé teszik (ha a műszaki specifikációban előírták);
- l A gyártási év utolsó két számjegyét;

- I Az ellenőrző (vizsgáló) szervezet azonosító jelét;
- I A megfelelőségi tanúsítvány (vizsgálati jelentés, jegyzőkönyv) számát.

Használati útmutató

Minimális tartalmi elemek a termék-szabvány [7], 6. fejezete szerint.

- I tárolás és kezelés,
- I beépítési követelmények,
- I karbantartás és tisztítás,
- I végfelhasználás, beleértve a szerkezeti elemek cseréjét is,
- I használati biztonság.

Sok garanciális/szavatossági probléma megelőzhető, ha az útmutató lépésenként ismerteti a beépítés folyamatát, lépéseit, illetve tartalmazza a beépítés csomóponti rajzát. Tisztázni kell a gombavédő szeres kezelés szükségességét, illetve a felületkezelés, felületvédelem, nem utolsósorban a rendeltetésszerű használat, a különleges funkciók (pl. résszellőző-állás, többpontos záródás) használatának módját.

A szavatosságra vonatkozóan a 11/1985. (IV. 22.) ÉVM-IpM-KM-MÉM-NkM együttes rendelet [8] szerinti tájékoztatást kell adni.

Elsősorban a gyártó érdeke, hogy rögzítse a szavatosságvállalást kizáró okokat, ezek lehetnek a nem megfelelő beépítés, a felületkezelés elmulasztásából eredő meghibásodások vagy a vásárlást követően keletkezett külső mechanikai, szállítási vagy raktározási hibából eredő sérülések.

Szavatossági fogalmak

Az előző bekezdések után magyarázatot érdemel néhány fogalom, melynek tartalmát a gyártók is sokszor összekeverik.

Termékszavatosság

Lényege, hogy a gyártó szavatolja, hogy az előírt időn belül, rendeltetésszerű használat mellett nem jelenik meg a terméken rejtett gyártási vagy anyaghibára visszavezethető meghibásodás. Vita esetén a vásárlónak kell bizonyítani, hogy rendeltetésszerű használat mellett keletkezett a hiba.

Kellékszavatosság

A kellékek a termékhez jogszabályban vagy szabványban előírt dokumentumok, amelyeket kötelezően át kell adni a vásárlónak (használati útmutató, szállítói megfelelőségi vagy EK megfelelőségi nyilatkozat és CE címke). Bizonyítási teher a gyártónál van. A gyártónak kell bizonyítani, hogy a tartalma megfelel az előírásoknak és átadta a vevőnek.

Garancia = jótállás

A szavatosságnál nagyobb felelősségvállalás, az öt év első hat hónapjában a gyártónak kell bizonyítani, hogy a termék anyag- vagy gyártási hibáktól mentes volt a hiba keletkezésének időpontjában, még akkor is, ha nem vállalt külön garanciát a termékére.

Külön garanciavállalás esetén rögzíteni kell a gyártónak, hogy az mennyi időre, mire vonatkozik – elterjedt az 1 éves garancia vállalása – és a vállalási feltételeket is közölni kell írásban.

Zámbó László

igazságügyi szakértő
zambo.laszlo01@gmail.com

Papp Imre

vizsgálómérnök – ÉMI Nonprofit Kft.
nyílászáró-szakértő (MMK-01-4917)
ipapp@emi.hu

További információk / Irodalomjegyzék:

- [1] 89/106/EGK Építési Termék Irányelv (CPD)
- [2] Guidance Paper D-D. Irányadó irat (a 89/106/EK Építési Termék Irányelvre vonatkozólag) AZ ÉPÍTÉSI TERMÉK IRÁNYELV SZERINTI CE JELÖLÉS
- [3] 1999/93/EK Európai Közösségek Bizottsága határozata (1999. január 25.)
- [4] 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről – Építési Törvény (ÉTV)
- [5] 3/2003. (I. 25.) BM-GKM-KvVM együttes rendelet az építési termékek műszaki követelményeinek, megfelelőségigazolásának, valamint forgalomba hozatalának és felhasználásának részletes szabályairól
- [6] 11/1985. (IV. 22.) ÉVM-IpM-KM-MÉM-NkM együttes rendelet egyes épületszerkezetek és azok létrehozásánál felhasználásra kerülő termékek kötelező alkalmassági idejéről
- [7] MSZ EN 14351-1:2006 „Ablakok és ajtók. Termékszabvány, teljesítőképességi jellemzők. 1. rész: Tűzálló és/vagy füstgátló tulajdonság nélküli ablakok és külső bejárati ajtók.”
- [8] EN 14351-1:2006+A1:2010:E „Ablakok és ajtók. Termékszabvány, teljesítőképességi jellemzők. 1. rész: Tűzálló és/vagy füstgátló tulajdonság nélküli ablakok és külső bejárati ajtók.” /Kiegészített szabvány angol változat/